

Magvet? Kiadó Könyvklubja - Testvérek

2011 február 02. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

A szerz?r?!

Jü Hua 1960-ban született Hangcsouban, a kínai Csöcsiang tartomány f?városában. Fogásznak készült, de 1983-ban írói pályára lépett. Mao Ce-tung kulturális forradalma idején volt gyermek, legtöbb elbeszélésének és regényének alapanyagául ez az id?szak szolgál. Az egyik legismertebb és legelismertebb ma él? kínai író, m?veit számos nyelvre lefordították, 2002-ben James Joyce-díjat kapott.

Kína legújabb kori történelmébe egy vécén ülve csöppenünk, és ugyanezen a színarany vécésészén fejeződik is be Jü Hua lenyűgöző nagyregénye a kétarcú kommunizmusról. A főszereplő testvérpár élete röviddel a Mao-féle kulturális forradalom előtt veszi kezdetét és egészen Kína vagyonthalmozó jelenéig vezet.

Részlet a könyvből...

{...} Összeterelte a tizennégy fogyatékos udvaroncát, az összes nyomorékot, gyengeelméjűt, süketet és vakot, az élükre állt, és végigmasírozott velük Liuváros utcáin. Sokan látták ezt a jelenetet, és úgy nevettek, hogy belesajdult a rekeszizmus, és kapart a torkuk. Kopasz Li attól tartott, hogy a két nyomorék lemarad a többiektől, ezért a menet elejére küldte őket. Az udvarlóbrigád azonban hiába próbált tempósan elrenyomulni, akadályozta őket a két nyomorék, s így teljes lett a káosz. Az egyik nyomorék a jobb lábára sántított, a másik a balra, emiatt egyre jobban távolodtak egymástól, és a végén az út két szélén kötöttek ki. A mögöttük trappoló három gyengeelméjű ettől elvesztette az eszét – már amennyi volt nekik. Előbb balra lépdeltek párat, aztán visszasasszétak, és jobbra oldalogtak. A kézen fogva balra-jobbra kóválygó idioták feldöntötték a botjukkal kopogó négy vakot. Miután föltápaszkodtak, csak az egyikük menetet tovább a jó irányban – ketten visszafelé botorkáltak, a negyediknek pedig útját állta egy fűnixfa. Egyre csak kopogtatta a fa törzsét, és azt kiáltozta: – Igazgató elvtárs, igazgató elvtárs, hol vagyok?

Kopasz Liről nemsokára már ömlött a verejték. Amint sikerült visszatérítenie a helyes útra az első két vakot, az eredetileg jó irányba tartó vakot megint feldöntötte a három gyengeelméjű, a negyedik vak viszont még mindig a fűnixfánál kiáltozott segítségért. Szerencsére kéznél volt az öt süket. Kopasz Li energikus taglejtésekkel mutogatta, hogy sorakozzanak föl, aztán az egyiket elküldte a fűnixfánál jajgató vakért, kettőt azért, hogy tartsák kordában az idiotákat, a maradék kettőt pedig megbízta a felborult vak ember talpra állításával. Mint aki bonyolult koreográfiát ad el, úgy pattogott ide-oda, adta az utasításokat a vakoknak, de közben a fülére is mutogatott, nehogy a bábémszokók félreértsék: – Süketek szegények.

Miközben Kopasz Li megpróbálta kézben tartani udvarlócsapatát, ráébredt, hogy a probléma gyökerét a két nyomorék jelenti. Ezért visszavágtatott a menet élére, és kiadta a parancsot, hogy cseréljenek helyet, úgyhogy a jobbra sántító most a bal szélre került és viszont. Így nem távolodtak egymástól, épp ellenkezőleg, pár lépésenként összeütköztek. Egy kicsit szétváltak, aztán rögtön megint egymás lábát taposták. Kopasz Li folytatta utcai táncát, hevesen gesztikulált az öt süketnek, mire végre megértették, mi a dolguk. Ketten a brigád bal oldalán masíroztak, ketten a jobbon, mintha csendűsök lennének, és egy felvonulás rendjére vigyáznának.

Az udvarlóbrigád végre összerázódott. Kopasz Li megtörölte izzadó homlokát, szembefordult az utca szélén röhögő sokasággal, mint egy pártvezető, aki az ünneplő tömegnek integet. A nézelődők súgtak-búgtak, próbáltak rájönni, merre tart ez a díszes kompánia. Kopasz Li bejelentette, azért hozta magával a Jótétemény Művek dolgozóit, hogy megostromolják a kötöde külterületét, ő pedig kinyilváníthassa olthatatlan szerelmét Lin Hung iránt: – Tudtára akarom adni Lin Hungnak, hogy szerelmem magasabb a hegynél, mélyebb a tengernél.

Ilyet még senki sem látott Liuvárosban, amióta világ a világ. Az eladók kisereglettek a boltokból, és még több ember tódult el a gyárakból, hogy megnézzék a parádés látványosságot. Mindenki Kopasz Li udvarlóbrigádja körül tolongott, kavargott a tömeg, mint hullámok az örvény szélén, úgy áramlottak együtt a kötöde felé.

A gyár öreg portása roppant izgatott lett a tengernyi ember láttán, és megjegyezte, hogy a kulturális forradalom óta nem látott ennyi embert együtt. Aztán elsütött egy poént: – Már azt hittem egy pillanatig, maga Mao elnök érkezik a gyárunkba.

A tömegnek azonban nem volt humorérzéke: – Mao elnök már évek óta halott.

– Tudom én azt – csattant fel a kapu őrzője. – Ki ne tudná, hogy szeretett Mao elnökünk már eltávozott az élők sorából?

A Kopasz Li-féle udvarlási menet megállt a gyárkapunál. Az igazgató utasította tizennégy hű udvaroncát, hogy alakítsanak két osztagot: a két nyomorék, négy vak, valamint a süketek közül kettő alkossa az elsőrsöt, a

fennmaradó három süket pedig a hátvédet. Kopasz Li egész délel?tt ezt az alakzatot tanította be a gyárban: a nyolc nyomorék, vak, illetve süket ember kórusban kiabál az el??rsben, míg mögöttük a három süket ütemesen tapsol. Ami a három gyengeelméj?t illeti, Kopasz Linek keserves lecke volt Tao Csing látogatása – a jég nem vastagszik hat araszra egyetlen fagyos nap alatt. Kopasz Li tudta, hogy amikor sor kerül Lin Hung nevének kiabálására, ?k azt fogják gajdolni, hogy „Li igazgató elvtárs”, és ezért egész délel?tt arra idomította ?ket, hogyan emeljék fel a kezüket, és fogják be a szájukat. Kopasz Li a legjobban attól félt, mit m?vel a három idióta, és most, a gyárkapunál háromszor is elpróbáltatta velük a szájbefogást. Amikor szájához emelte kezét, ugyanúgy tett a három gyengeelméj? is. Kopasz Li szemlélte a kis osztagot, és elégedetten jelentette ki: – Olyan jól betapasztottátok a szátokat, hogy egy csepp víz se tudna átszivárogni.

A tömeg ekkor már fülsiketít?en morajlott, ezért Kopasz Li megfordult, és fölemelte karját, majd leejtette. Némiképp hasonlóan a híres karmester, Herbert von Karajan gesztusaihoz, hétszer emelte föl, majd ejtette le karját, mire a sokaság csitulni kezdett. Kopasz Li fölemelte mutatóujját, és sarkon pördült, egy mindenkinek szóló „cs-sss”-sel. Ismételten megfordult a hossz tengelye körül száznyolcvan fokban, majdnem beleszédült, míg a cs?dület végre el nem hallgatott. Akkor Kopasz Li elkiáltotta magát: – Mindenki együttm?ködik, jól van?

– Jól van! – zúgta a tömeg.

Kopasz Li elégedetten bólintott, de az emberek újra s?gni-b?gni kezdtek. ? azonnal a magasba emelte mutatóujját, újabb „cs-sss” következett, és még egy, miközben további félfordulatokat tett a tengelye körül.

A m?szak végét jel? cseng? még nem szólalt meg, de a kötöde igazgatója, Liu elvtárs hírhedt láncdohányos volt. A harmincas éveiben járó vállalatvezet? napi három csomaggal szívott, reggelt?l estig szünet nélkül füstölt. Most kijött dohányozni, és többen elkísérték a f?bejárathoz, ahol arról értesült, hogy Kopasz Li ostrom alá vette az üzemet, ráadásul magával hozta a város teljes lakosságát. A kapu felé tartott, de visszah?költ, amikor meglátta a roppant tömeget, amely fenyeget?n sötétlett, mint egyik viharfelh?. Azt gondolta magában, hogy ez a Kopasz Li akkora gazember, amelyet még nem hordott hátán a föld. Liu igazgató elvtárs és Kopasz Li gyakran vettek részt együtt értekezleteken, és egész jól ismerték egymást. Liu már messzir?l integetett Kopasz Linek, és szívélyesen köszöntötte: – Li igazgató elvtárs, Li igazgató elvtárs...

Amikor odaért Kopasz Lihez, még azt is elfelejtette, hogy körmére fog égni a cigaretta. Halkan panaszkolta: – Mégis, mit m?velsz itt, Li igazgató elvtárs? Teljesen eltorlasztottátok a kaput! Hogy mennek majd haza így a dolgozóink?

Kopasz Li elnevette magát: – Liu igazgató elvtárs, nekem csak annyi kell, hogy engedd ki egy percre Lin Hungot. Volna egy pár szavam hozzá, aztán nyomban visszavonom a csapataimat, és hazamegyek.

Liu rájött, hogy nincs más megoldás. Mérgében eldobta a cigarettát – közben már az ujja égett –, és csak bólintott. El?vett egy másik szálát, rágyújtott, és miután mélyet szippantott bel?le, a munkatársaihoz fordult azzal, hogy kerítsék el? Lin Hungot.

Tíz perccel kés?bb megjelent Lin Hung. Összetapasztotta tenyerét, lehajtotta fejét, és olyan merev volt a járása, mint Kopasz Li nyomorékjainak. Megjelenésére izgatottan felmorajlott a tömeg. Mi következik most? Kopasz Li szorongva megfordult, karjának fölemelésével-leengedésével, mint egy Karajan, csendre intette a közönséget. A moraj lassanként elhalt. Ekkor Kopasz Li újból megfordult, és látta, hogy Lin Hung megérkezett. Sietve intett a tizennégy h? udvaroncnak, és miközben bal kézzel betapasztotta száját, jobbra vezéri mozdulattal az égre mutatott. A hátvédet alkotó három gyengeelméj? reagált a leggyorsabban, és azonnal befogta a saját száját, majd a két süketnéma tapsolni kezdett. Ezután az el??rs, vagyis a nyolc nyomorék, vak, illetve süket kezdett uniszónóban kiabálni: – Lin Hung! Lin Hung! Lin Hung!

Mire a tömeg is azt kántálta: – Lin Hung! Lin Hung! Lin Hung!

A nyomorékok, vakok és süketek így folytatták: – Kérünk, légy te a Jótétemény M?vek igazgatójának asszonya! Kérünk, légy te a Jótétemény M?vek els? asszonya...

A tömeg nem értett semmit, zavarodottan lármázott. De miután a nyolc nyomorék, vak, illetve süket dolgozó négyszer megismételte az üzenetet, végre mindenki felfogta, mit is mondanak, és a sokaság dübörögni kezdett, mint a reng? föld, és az üzenetet a lényegére lecsupaszítva skandálta a jelszót: – Igazgatóné! Igazgatóné! Igazgatóné!

Könnyek szöktek Kopasz Li szemébe, s ekképpen kiáltott fel: – Mily hatalmas er?vel zúg a tömeg!

A lehajtott fejjel közeled? Lin Hung megdermedt rémületében, és fölnézett a cs?dületre. Aztán sarkon fordult, és visszament a gyárba. De mihelyt hátat fordított a csapatnak, az egyik gyengeelméj?, aki mindaddig engedelmesen befogta a pofáját, egy szemvillanásra meglátta a föltekint? lány szépségét. Annyira váratlanul érte a látvány, hogy minden önuralmát elvesztetve odébb lökte az el?tte álló félkegyelm?t, és kitárt karral futva eredt Lin Hung után. Folyt a nyála veszettül, és egyre csak azt óbégatta: – Ölelj meg, kisasszonykám, ölelj meg, drága...”{...}

Idézetek a világsajtóból

„A *Testvérek* egy különös csoda: az egyik első kísérlet arra, hogy egy kínai regényíró népszerű művet alkosson arról a generációról, amely a kulturális forradalom alatt cseperedett fel, az 1980-as években felnőtté ért, túlélte a Tienanmen téri mézárást és győztesként – egyben vesztesként – került ki Kína gazdasági fellelüléséből.” – *nytimes.com*

„Képzeld el egy regényt, melyet *William Dean Howells* és *D. H. Lawrence* közösen írt, majd *Tom Wolfe* továbbírt, végül pedig *Baz Luhrmann* filmre adaptált, és akkor kapnak egy képet arról, milyen lenne a *Testvérek*, ha a nyugati világban íródott volna.” – *nytimes.com*

„Szeretnék elmesélni egy igaz történetet, mely Dél-Kínában történt. A felhők és üzeletházak rengetegében, a nyüzsgő, virágzó látványosságok közepette elrabortak egy kisiskolást. A két emberrablónak egy fillérje sem volt, és persze tapasztalata sem, így a rendőrség hamar elkapta őket. Kiderült, hogy amíg vártak a váltságdíjra, egyikük elmerészkedett a rejtekhelyéről, hogy valakitől aprót kérjen és ennyivalót vásároljon. Az egyik adagot odaadták a foglyuknak, a másikon ketten megosztottak. Amikor a gyermeket megmentették, szomorúan mondta a rendőröknek elrablójáról: „Annyira szegények voltak!” – *Jü Hua*, www.guardian.co.uk

„Egy nyugatinak négy évszázadot kellene túlélnie ahhoz, hogy megtapasztalja ezeket a drasztikusan különböző korszakokat, míg egy kínai négy évtized alatt élte át mindezt. Ez a mai Kína. Hatalmas szakadék tátong nemcsak a történelem és a valóság, hanem a valóság és a képzelet között is.” – *Jü Hua*, www.guardian.co.uk

„Jü Hua *Testvérek* és Wang Gang *English* című kötetének angol nyelvű megjelenésével a nyugati olvasók végre képet kaphatnak arról, mi is folyik Kínában. Azonban ne legyenek illúzióink, nem mindegyik kínai író írhat és jelentethet meg akármit.” – *quarterlyconversation.com*

olvassbele.hu; Lira_hírek

A könyv megrendelhet? a következ? címen:

<http://kiadok.lira.hu/kiado/magveto/index.php?action=konyv&id=139394854>

Jü Hua: *Testvérek* (fülszöveg)

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
